

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Martinou Koreňovou v spore žalobcu: **Branislav Rohár, nar. [REDACTED] bytom [REDACTED] štátny občan SR, zastúpený: Združenie na ochranu práv občana – AVES so sídlom Bratislava, Ul. Jána Poničana č. 9, IČO 50 252 151** proti žalovanému: **Home Credit Slovakia, a.s. so sídlom Piešťany, Ul. Teplická č. 7434/147, IČO 36 234 176**, zastúpený: Advokátska kancelária Goliášová Gabriela, s.r.o. so sídlom Trenčín, Ul. Piaristická č. 707/25, IČO 47 234 679 **o zaplatenie sumy 1 214,18 Eur s prísl.**, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 214,18 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 214,18 Eur od 03.12.2020 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti úroku z omeškania **z a m i e t a**.

III. Žalovaný **je povinný** nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa podanou žalobou upresnenou na pojednávaní konanom dňa 15.06.2021 ohľadne výšky uplatneného nároku na zákonný úrok z omeškania domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 1 214,18 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 214,18 Eur od 13.09.2019 do zaplatenia ako aj nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 18.03.2016 bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako

dlžníkom uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 4603152888 (ďalej len Zmluva o úvere), na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi spotrebiteľský úver podľa Zák. č. 129/2010 Z.z. vo výške 3 600,- Eur a ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť za nasledovných podmienok: výška mesačnej splátky 84,18 Eur, ročná úroková sadzba 18,96 %, RPMN 20,90 %, odplata 18,96 %, priemerná RPMN 15,37 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 6 060,96 Eur, počet splátok 72, termín konečnej splatnosti 72 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci.

1.1 Podľa bodu 26. Zmluvy o úvere bol čistý mesačný príjem žalobcu 415,- Eur. Podľa bodu 27. Zmluvy o úvere bol čistý mesačný príjem manželky žalobcu 300,- Eur. Podľa bodu 12. Zmluvy o úvere bol uvedený počet vyživovaných detí:1. V čase uzavretia Zmluvy o úvere mal žalobca a jeho manželka už poskytnuté nasledovné úvery: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. – Zmluva zo dňa 20.01.2015, mesačná splátka 126,11 Eur, ČSOB banka, a.s. – Zmluva zo dňa 10.11.2015, mesačná splátka 164,02 Eur, Home Credit Slovakia, a.s. – Zmluva zo dňa 22.03.2014, mesačná splátka 20,- Eur, ČSOB banka, a.s. – Zmluva zo dňa 15.10.2015, mesačná splátka 30,- Eur a Home Credit Slovakia, a.s. Zmluva zo dňa 18.06.2016, mesačná splátka 20,- Eur. Príjem domácnosti žalobcu bol 715,- Eur (415,- Eur + 300,- Eur). Mesačné splátky skôr poskytnutých úverov boli v čase poskytnutia predmetného úveru spolu vo výške 360,13 Eur a so splátkou z predmetného úveru 84,18 Eur predstavovali mesačné splátky úverov spolu vo výške 444,31 Eur. Životné minimum na žalobcu predstavuje 198,09 Eur mesačne, na manželku žalobcu predstavuje 198,09 Eur mesačne a na nepľnoleté nezaopatrované dieťa predstavuje 90,42 Eur mesačne.

1.2 Príjem domácnosti mínus životné minimum na žalobcu 198,09 Eur, na manželku žalobcu 198,09 Eur, na nepľnoleté dieťa 90,42 Eur mínus splátky už poskytnutých úverov 360,13 Eur sa rovná mínus 131,73 eur, z čoho vyplýva, že domácnosť žalobcu bola hlboko v mínuse a pre ďalší úver s mesačnou splátkou 81,18 Eur (poznámka súdu: správne má byť uvedené 84,18 Eur) už nezostal žiadny priestor. Navyše neboli zohľadnené náklady na uspokojovanie základných životných potrieb vrátane nákladov na domácnosť. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v žiadnom prípade nespĺňal podmienky pre poskytnutie úveru a už pred uzavretím Zmluvy o úvere bolo zrejmé, že žalobca nemá príjem na to, aby predmetný úver splácal.

1.3 Žalovaný hrubo porušil svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, keď poskytol žalobcovi úver bez akéhokoľvek posudzovania schopnosti splácať úver. Žalovaný nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, pretože pri posudzovaní schopnosti žalobcu splácať úver nebral do úvahy príjmy, výdavky a rodinný stav žalobcu a nebral do úvahy údaje z úverového registra.

1.4 Keďže žalovaný hrubo porušil svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z. nastáva dôsledok podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

1.5 K uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobca uviedol, že podľa prehľadu úhrad žalobcu na predmetný úver, žalobca v období od 29.04.2016 do 13.09.2019 uhradil na poskytnutý úver sumu 3 644,18 Eur. Keďže úver bol poskytnutý s ohľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť vo výške 3 600,- Eur, prvé bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vzniklo dňa 13.09.2019 v sume 44,18 Eur. Žalobca však naďalej pokračoval v riadnom splácaní úveru a ku dňu 13.10.2020 zaplatil na účet žalovaného sumu 1 170,- Eur. Bezdôvodné obohatenie žalovaného tak ku dňu podania žaloby celkom predstavuje sumu 1 214,18 Eur (1 170,- Eur + 44,18 Eur).

2. Súd postupom podľa ust. § 167 ods. 2 Zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) uznesením zo dňa 27.11.2020 č. 13Csp/96/2020-75 vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k doručenej žalobe. Žalovaný sa vyjadril podaním zo dňa 10.12.2020, v ktorom uviedol, že popiera tvrdenia žalobcu, že by žalovaný pred uzavretím Zmluvy o úvere neskúmal bonitu žalobcu. Žalovaný svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity spotrebiteľa splnil dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, čiže credit scoringu, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík. Týmto procesom je posudzovaná spotrebiteľova príjmová aj výdavková stránka a ďalej sa skúmajú vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Existenciu prípadných pochybností ohľadne bonity klienta žalovaný minimalizuje kontrolou klienta v externých registroch SOLUX a NRKI. Žalovaný ďalej poukázal na vyhlásenie žalobcu uvedené v Zmluve o úvere, že disponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov vrátane záväzkov z nižšie uvedených úverových zmlúv a že považuje svoju finančnú situáciu za primeranú svojím záväzkom, ktoré vyhlásenie je opatrené aj vlastnoručným podpisom žalobcu. Súčasne poukázal na čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 (ďalej len smernica), ktorý stanovuje povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby pred uzavretím úverovej zmluvy veriteľ posúdil úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných prípadne od spotrebiteľa, a ak je to potrebné, na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Uvedené ustanovenie smernice poukazuje na voľnú úvahu poskytovateľa úveru, či sú informácie, ktoré má k dispozícii na posúdenie bonity klienta dostačujúce, alebo či je nutné ich overiť pomocou iných údajov. Čl. 8 ods. 1 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby bolo posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa vykonané len na základe informácií uvedených spotrebiteľom, za podmienky, že tieto informácie budú dostatočné. Žalovaný teda nepochybil, keď tvrdenia žalobcu považoval za dostatočné vzhľadom na neexistenciu dôvodných pochybností o ich pravdivosti. Zákon a priori nestanovuje povinnosť preskúmania dát. Ustanovenie § 7 ods. 1 Zák.č. 129/2010 Z.z. neupravuje spôsob akým má veriteľ posudzovať schopnosť klienta splácať úver, odkazuje len na odbornú starostlivosť. Vzhľadom na uvedené žalovaný pri preverovaní bonity žalobcu ako spotrebiteľa postupoval s odbornou starostlivosťou.

2.1 K nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný uviedol, že nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keď žalovaný prijímal platby (splátky úveru) na základe platne uzavretej úverovej zmluvy v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami. Žalobcovi nevznikla žiadna pohľadávka na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože nedošlo k plneniu bez právneho dôvodu, ani k plneniu z neplatného právneho úkonu a ani k plneniu z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Posúdenie úveru za bezúročný a bez poplatkov len samotným žalobcom, nemôže mať bez ďalšieho za následok vznik bezdôvodného obohatenia, pretože takéto posúdenie nie je spôsobilé nahradiť rozhodnutie súdu.

3. Vyjadrenie zástupkyne žalovaného k žalobe súd postupom podľa ust. § 167 ods. 3 C.s.p doručil zástupcovi žalobcu s tým, že mu umožnil sa k nemu vyjadriť. Zástupca žalobcu sa vyjadril dňa 26.02.2021. Vo vyjadrení uviedol, že z predložených dôkazov jasne vyplýva, že k 13.09.2019 žalobca zaplatil sumu 3 644,18 Eur. Z prehľadu úhrad vyplýva, že prvýkrát na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu dňa 13.09.2019 v sume 44,18 Eur. K prehľadu splácania úveru predloženého žalovaným, žalobca uviedol, že sú v ňom nezrovnalosti a to konkrétne pri platbe žalobcu zo dňa 16.09.2016, pri ktorej žalovaný uviedol, že žalobca zaplatil 105,- Eur, žalobca však v skutočnosti zaplatil 110,- Eur a pri platbe žalobcu zo dňa 17.10.2016, pri ktorej žalovaný uviedol, že žalobca zaplatil 98,- Eur, žalobca však v skutočnosti zaplatil 110,- Eur.

4. Vyjadrenie žalobcu súd postupom podľa ust. § 167 ods. 4 C.s.p. doručil zástupkyňi žalovaného s tým, že jej umožnil sa k nemu vyjadriť. Žalovaný sa nevyjadril.

5. Na pojednávanie dňa 15.06.2021 sa ustanovili žalobca a zástupca žalobcu. Neustanovila sa zástupkyňa žalovaného, ktorá svoju neúčasť ospravedlnila a súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti. Súd postupom podľa ust. § 180 C.s.p rozhodol, že pojednávanie uskutoční v neprítomnosti zástupkyne žalovaného.

5.1 V ospravedlnení neúčasti zástupkyňa žalovaného súčasne uviedla, že pokiaľ žalobca predložil iné úverové zmluvy uzavreté s inými veriteľmi je nevyhnutné podotknúť, že dlžníkom v nich nie je žalobca, ale jeho manželka. Pri uzatváraní úverovej zmluvy poskytol súhlas žalobca ako klient, preto mal žalovaný možnosť získať informácie výlučne o ňom, nie aj o jeho manželke. Informácie o žalobcovi si žalovaný zisťoval, čo aj preukázal. Bolo predovšetkým na racionálnom uvážení žalobcu a jeho manželky spočítať si, v akej výške a koľko splátok dokážu ako rodina uhrádzať.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so všetkými predloženými potvrdeniami o úhradách žalobcu na súdený úver od 04/2016 do 10/2020, prečítaním podstatného obsahu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.03.2016 vrátane štandardných informácií o spotrebiteľskom úvere, splátkového kalendára zmluvy - prehľadu splácania úveru, prehľadu údajov, z ktorých žalovaný vychádzal pri posudzovaní bonity žalobcu na l.č. 89, úverovej správy na l.č. 90 až 93 a potvrdenia o príjme žalobcu na l.č. 94, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej sobote zo dňa 16.06.2015 ohľadne rodičovského príspevku manželky žalobcu Veroniky Rohárovej, Zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.11.2015, Oznámenia o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 15.10.2015, Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.03.2016, Úverovej zmluvy zo dňa 22.03.2014, Zmluvy o úvere (PSS, a.s.) zo dňa 20.01.2015.

7. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7.1 Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

7.2. Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

7.3. Podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

7.4 Podľa ust. § 1 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z., v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo

úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

7.5 Podľa § 7 ods. 1 Zák.č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

7.6 Podľa § 7 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie ustanovených osobitným zákonom.

7.7 Podľa ust. § 7 ods. 15 Zák.č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery:

a/ spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b/ s odbornou starostlivosťou, vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

7.8 Podľa § 9 ods. 1 Zák.č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

7.9 Podľa § 11 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

7.10 Podľa ust. § 151 ods. 1 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné.

7.11. Podľa ust. § 186 ods. 2 vety prvej C.s.p., súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

8. V konaní mal súd preukázané, že žalobca ako dlžník uzatvoril so žalovaným ako veriteľom dňa 18.03.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere – hotovostný úver, revolvingový úver, v zmysle ktorej mu poskytol peňažné prostriedky v dohodnutej výške, ktoré sa žalovaný zaviazal žalobcovi vrátiť a zaplatiť úroky. Zmluva o úvere bola uzavretá v zákonom predpísanej písomnej forme. Súd posúdil, či Zmluva o úvere obsahuje riadne uvedené všetky náležitosti predpokladané zákonom a mal za to, že obsahuje všetky podstatné náležitosti.

9. Ďalej mal súd v konaní preukázané, že predmetom sporu je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu preplatenia bezúčelového úveru poskytnutého podľa bodu 28. Zmluvy o úvere v celkovej výške 3 600,- Eur, ktorý úver bol žalobcovi poskytnutý jednorazovo dňa 18.03.2016 na bankový účet žalobcu špecifikovaný v Zmluve o úvere. Tento úver sa žalobca zaviazal vrátiť zaplatením 72 mesačných splátok vo výške 84,18 Eur, pri dohodnutej ročnej úrokovej sadzbe 18,96 %, RPMN 20,9 %, odplate 18,96 %, priemernej hodnote RPMN 15,37 % a celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom 6 060,96 Eur.

10. Predmetná zmluva je štandardnou spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože bola uzavretá medzi žalovaným ako právnickou osobou konajúcou v rámci predmetu svojho podnikania a žalobcom ako fyzickou osobou – spotrebiteľom, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. v rámci výkonu svojho zamestnania alebo povolania. Základnou črtou každej spotrebiteľskej zmluvy je, že sa na ňu subsidiárne vzťahuje Občiansky zákonník bez ohľadu na to, či bola spotrebiteľská zmluva pôvodne uzavretá podľa Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka. Na túto zmluvu sa ako špeciálny právny predpis vzťahuje aj Zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

11. Medzi stranami sporu nebolo sporná skutočnosť, že žalobca v zmluvnom postavení dlžníka a žalovaný v zmluvnom postavení veriteľa uzavreli dňa 18.03.2016 Zmluvu spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, pričom nárok uplatnený žalobou vyplýva zo Zmluvy o hotovostnom úvere – bezúčelový úver, ktorý bol žalobcovi poskytnutý vo výške 3 600,- Eur. Taktiež medzi stranami nebolo sporné tvrdenie žalobcu, že na predmetný úver zaplatil od 29.04.2016 do 13.09.2019 sumu vo výške 3 644,18 Eur a že následne ešte do 13.10.2020 žalobca na predmetný úver zaplatil ďalšiu sumu 1 170,- Eur.

12. Sporné bolo tvrdenie žalobcu, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že žalovaný pred uzavretím Zmluvy o úvere porušil svoju zákonnú povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať a posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom ide o hrubé porušenie tejto povinnosti, keď žalovaný ako veriteľ poskytol úver žalobcovi bez akéhokoľvek posudzovania jeho schopnosti splácať úver, keď nebral do úvahy výdavky a rodinný stav žalobcu a tiež nebral do úvahy údaje z úverového registra.

13. Preto súd skúmal, či žalovaný pri uzatváraní Zmluvy o úvere s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosť žalobcu poskytnutý úver splácať. Žalovaný predložil súdu na preukázanie svojho tvrdenia, že neporušil svoju zákonnú povinnosť a s odbornou starostlivosťou skúmal bonitu spotrebiteľa, nasledovné údaje: číslo úveru: 4603152888, dátum schválenia 18.03.2016, druh úveru- hotovostný, výška úveru – 3 600,- Eur, špecifikácia klienta: stav – ženatý, druh bývania – vlastný dom/byt, počet detí – 1, finančné údaje: zdroj príjmu klienta- zamestnanec, výška príjmu 415,- Eur, príjem partnera – 300,- Eur, splátky iným spoločnostiam uvedené v žiadosti – 0,- Eur. Dátum odpovede externého registra 18.03.2016 - MVSR – overené, 18.03.2016 –NRKI – ok, 18.03.2016 – SOLUS – OK, 18.03.2016 – MVSR – overené. Verifikácia klienta – prebehol rozhovor, verifikácia zamestnávateľa – prebehol rozhovor, klient doložil potvrdenie o príjme. Výpočet bonity klienta prebehol s výsledkom umožňujúcim klientovi poskytnúť úver so splátkou 84,18 Eur. Žalovaný predložil „úverovú zprávu“ z ktorej súd zistil, že okrem osobných údajov klienta (žalobcu) z nej vyplýva sumarizácia splátkových zmlúv s výsledkom: k 01.12.2015

ukončené, k 20.07.2015 ukončené, k 14.09.2015 ukončené, sumarizácia žiadostí klienta s výsledkom: žiadosť zo dňa 28.02.2013 – odvolaná, žiadosť zo dňa 13.02.2013 - odmietnutá, žiadosť zo dňa 29.02.2016 – žiadosť, žiadosť zo dňa 27.12.2012 – odmietnutá, žiadosť zo dňa 28.02.2016 – žiadosť, žiadosť zo dňa 10.03.2016 – odmietnutá, žiadosť zo dňa 28.02.2016 – žiadosť, žiadosť zo dňa 28.02.2016 – odvolaná, žiadosť zo dňa 10.03.2016 – odvolaná a sumarizácia nesplátkových zmlúv s výsledkom: 0, sumarizácia kariet s výsledkom: žiadosť zo dňa 13.03.2016 – žiadosť, žiadosť zo dňa 25.09.2014 – odmietnutá, žiadosť zo dňa 31.03.2013 – odmietnutá, sumarizácia služieb s výsledkom: 0. Ďalej žalovaný predložil potvrdenie o príjme žalobcu zo dňa 17.03.2016 od zamestnávateľa: Ing. Miroslav Jakub – shr s miestom podnikania Hnúšťa, Ul. Š. M. Daxnera 644.

14. Súd v na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca konal v hrubom rozpore s odbornou starostlivosťou, keď posúdil schopnosť žalobcu splácať spotrebiteľský úver vyššie uvedeným spôsobom bez prihliadnutia na už existujúce úverové záťaženia žalobcu a jeho manželky v čase poskytnutia predmetného úveru a bez akéhokoľvek skúmania nevyhnutných výdavkov žalobcu na základné životné potreby, bývanie a chod domácnosti, pričom poskytnutie odbornej starostlivosti je povinný hodnoverne preukázať žalovaný ako veriteľ. Z predloženej „úverovej zprávy“ pre súd nevyplývali informácie o úverovom zaťažení žalobcu a jeho manželky v čase poskytnutia žalovaného úveru, o životnom minime pre žalobcu a jeho manželku ako aj nezaopatrené dieťa, ako ani informácie o nevyhnutných výdavkoch žalobcu na jeho domácnosť v kontexte, s ktorými mohol veriteľ skutočne s odbornou starostlivosťou posúdiť reálnu schopnosť žalobcu splácať poskytnutý úver.

14.1 Povinnosť veriteľa s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa poskytovaný spotrebiteľský úver splácať bola do právneho poriadku SR zavedená prijatím Zák. č. 129/2010 Z. z. Dôvodová správa k zákonu zavedenie tejto povinnosti odôvodňuje tak, že „by mala zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať a správať sa tak obozretne jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov“. Uzákonením tejto povinnosti (§ 7 ods. 1 citovaného zákona) ako aj zavedením sankcie za jej porušenie (§ 11 ods. 2 citovaného zákona) bol do právneho poriadku SR implementovaný čl. 8 ods. 1, 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008, podľa ktorého „Členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.“ Výklad ust. § 7 ods. 1, v spojení s ust. § 11 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z. musí zodpovedať výkladu ust. § 8 ods. 1 smernice a musí sa uskutočňovať s ohľadom na cieľ a účel smernice (viď rozsudok SD EÚ vo veci C-565/12, bod 54 odôvodnenia, rozsudok SD EÚ vo veci C- 351/12, bod.44).

14.2 Podľa názoru súdu s ohľadom na vyššie uvedené je potrebné povinnosť veriteľa pred poskytnutím úveru s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver vykladať tak, že nie je obmedzená len na vykonanie šetrení a zistení ohľadne tejto schopnosti, ale je povinnosťou veriteľa získať výsledky aj správne, v súlade s cieľom a účelom ust. § 7 ods. 1 Zák.č. 129/2010 Z.z. vyhodnotiť. Tento záver súdu je súladný aj s čl. 8 uvedenej smernice, na ktorý v rámci svojej právnej argumentácie

poukazovala zástupkyňa žalovaného. Súd zdôrazňuje, že cieľom tejto povinnosti je, aby sa úvery neposkytovali nebonitným spotrebiteľom v situácii, keď je zrejmé, že úver nebudú mať z čoho splatiť a poskytnutím úveru sa len prehĺbi ich už aj tak existujúce zadlženie, prípadne sa dostanú do stavu hmotnej núdze. Ak veriteľ zistí, že bonita klienta s ohľadom na vyššie uvedené nie je dostatočná a úver napriek tomu poskytne, vystavuje sa riziku sankcií vyplývajúcich z ust. § 11 ods. 2 veta druhá Zák.č. 129/2010 Z.z.

14.3 Ustanovenie 11 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere, stanovovalo, že za hrubé porušenie sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Pri výklade predmetného ustanovenia s ohľadom na cieľ a účel uvedeného ustanovenia, ktorý zodpovedá cieľu a účelu čl. 8 ods. 1 smernice, súd dospel k záveru, že nie akékoľvek vyhodnotenie schopnosti dlžníka splácať úver, ale len také, pri ktorom ak veriteľ zistí, že poskytnutie úveru nespôsobí mesačné predĺženie spotrebiteľa alebo u neho nespôsobí stav hmotnej núdze, možno považovať za splnenie podmienky skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou. Pri takomto posúdení podľa názoru súdu nepostačuje sa len spoľahnúť na informácie získané od klienta, ktorý má samozrejme záujem úver získať, ale tieto informácie aj preveriť a správne posúdiť, čomu nebráni ani vyhlásenie klienta urobené v úverovej zmluve, že disponuje s dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie svojich záväzkov. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného, že postačovalo sa zaoberať len informáciami získanými od žalobcu, pretože len na základe nich by nebolo možné vyhodnotiť reálnu (skutočnú) schopnosť žalobcu poskytovaný úver splácať o to navyše, keď sám žalobca v kolónke 11 Zmluvy o úvere ohľadne svojho rodinného stavu uviedol stav – ženatý. Táto informácia mala podľa názoru súdu pri konaní s odbornou starostlivosťou automaticky viesť žalovaného ako veriteľa k prevereniu možného úverového zaťaženia manželky žalobcu a k prevereniu ich nevyhnutných výdavkov na vedenie a chod spoločnej domácnosti a starostlivosť o deti. O tobôž mal žalovaný ako veriteľ preveriť aj pomery manželky žalobcu, keď pri poskytovaní úveru vychádzal nielen z príjmu žalobcu ale aj z príjmu manželky žalobcu, čo vyplýva aj z vyjadrenia žalovaného k žalobe zo dňa 10.12.2020. Nestačí, aby si veriteľ údaje o bonite spotrebiteľa len zabezpečil, ale ich musí aj racionálne vyhodnotiť v súlade s vyššie uvedeným cieľom. V prípade ako je tento, ak veriteľ údaje o bonite dlžníka ktorými disponuje, vyhodnotí v hrubom rozpore s cieľom, ktorý má toto ustanovenie zabezpečovať, je potrebné mať za to, že hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou vyplývajúcu z ust. § 7 ods. 1 Zák.č. 129/2010 Z.z.

15. Podľa názoru súdu vychádzajúc z predložených dôkazov a informácií, ktoré mal žalovaný o žalobcovi k dispozícii pred uzavretím Zmluvy o úvere, mal žalovaný správne vyhodnotiť schopnosť žalobcu splácať úver nasledovne: od príjmu žalobcu 415,- Eur a príjmu manželky žalobcu 203,20 Eur, (poberaný rodičovský príspevok podľa žalobcom predĺženej správy Okresného úradu Rimavská Sobota zo dňa 16.06.2015), mal odpočítať životné minimum na plnoletú fyzickú osobu (žalobcu) vo výške 198,09 Eur, ďalej životné minimum na spoločne posudzovanú osobu (manželka žalobcu) vo výške 138,19 Eur (tu sa súd nestotožnil s postupom žalobcu, ktorý od príjmov žalobcu a jeho manželky odpočítal 2 x 198,09 Eur), ďalej životné minimum na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vo výške 90,42 Eur, čo potom predstavuje zostatok príjmu žalobcu a jeho manželky vo výške 191,50 Eur. Od tejto

sumy ďalej mal veriteľ podľa názoru súdu odpočítať súčet všetkých mesačných splátok úverov predchádzajúcich žalovanému úveru a pretrvávajúcich aj v čase poskytnutia žalovaného úveru v celkovej výške 360,13 Eur (126,11 Eur + 164,02 Eur + 20,- Eur + 30,- Eur + 20,- Eur), čo potom predstavuje zostatok príjmu žalobcu a jeho manželky mínus 168,63 Eur. Tvrdenia žalobcu o jeho a manželkinom existujúcom úverom zaťažení v čase poskytovania predmetného úveru vrátane výšky mesačných splátok jednotlivých úverov neboli žalovaným výslovne popreté, preto súd tieto tvrdenia žalobcu s poukazom na ust. § 151 ods. 1 C.s.p. považoval za nesporné. Vyjadrenie žalovaného, že mal možnosť získať informácie len o žalobcovi a nie aj o manželke žalobcu nie je popretím uvedeného tvrdenia žalobcu. Vychádzajúc iba už uvedeného je zrejmé, že žalobca nebol v čase poskytovania súdeného úveru schopný tento riadne splácať. V prípade, ak by súd ešte zobral do úvahy aj nevyhnutné výdavky žalobcu na bývanie a chod domácnosti záporná hodnota zostatku príjmu žalobcu a manželky žalobcu by sa ešte zvýšila a schopnosť žalobcu splácať súdený úver by sa ešte zhoršila. K záveru o dostatočnej bonite žalobcu splácať súdený úver by bolo možné dospieť len v prípade, ak by výsledná suma zostatku príjmu žalobcu a manželky žalobcu sa rovnala nule alebo by bola vyššia ako nula, teda ak by súčet výšky dlhov a životného minima žalobcu, manželky žalobcu a nezaopatreného dieťaťa neprevyšoval ich príjmy. Pri takto uvedenom vyhodnotení schopnosti žalobcu splácať úver, ak by žalovaný konal s odbornou starostlivosťou, nemohol by žalobcovi poskytnúť ďalší úver s výškou mesačnej splátky 84,18 Eur. Keďže tak napriek už existujúcemu predĺženiu žalobcu urobil, hrubo porušil povinnosť konať pri posúdení bonity žalobcu s odbornou starostlivosťou a preto je potom potrebné úver, ktorý je predmetom sporu, podľa ust. § 11 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z., v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere, považovať za bezúročný a bez poplatkov.

16. Vzhľadom na urobený záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako aj vzhľadom na to, že medzi stranami sporu nebolo sporná výška poskytnutého úveru 3 600,- Eur a rovnako nebolo sporné ani to, že od 29.04.2016 do 13.09.2019 žalobca zaplatil na poskytnutý úver sumu 3 644,18 Eur (suma 44,18 Eur predstavuje prvé bezdôvodné obohatenie) a následne ešte do dňa 13.10.2020 žalobca na poskytnutý úver zaplatil ďalšiu sumu 1 170,- eur, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie predstavujúce plnenie bez právneho dôvodu celkom vo výške 1 214,18 Eur (44,18 Eur + 1 170,- Eur). Preto potom súd žalobu ohľadne zaplata sumy 1 214,18 Eur predstavujúcej bezdôvodné obohatenie posúdil ako dôvodnú. Toto obohatenie vzniklo na strane žalovaného platením úveru zo strany žalobcu vrátane úrokov a poplatkov, hoci súd urobil záver, že je potrebné úver posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov, teda zo strany žalobcu išlo o plnenie bez právneho dôvodu a žalovaný je povinný takto ískané bezdôvodné obohatenie vydať žalobcovi. Z uvedeného právneho záveru potom vyplýva, že súd sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalovaného, že na strane žalovaného nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie, pretože v čase plnenia nebol úver rozhodnutím súdu vyhlásený za bezúročný a bez poplatkov. Súd totiž môže aj spätne v konaní ako predbežnú otázku vyriešiť otázku, či úver, ktorý je predmetom sporu je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a následne po vyriešení tejto predbežnej otázky rozhodovať o žalobcom uplatnenom nároku na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia. Takýto postup súdu je v súlade s čl. 17 C.s.p., v zmysle ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, koná hospodárne a predchádza zbytočným prietahom. Nie je hospodárne a účelné vyžadovať od žalobcu, aby v samostatnom konaní žaloval najprv určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a v ďalšom samostatnom konaní si uplatňoval nárok

na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď otázku bezúročnosti a bezpoplatkovosti si súd vie vyriešiť v rámci konania o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

17. Pokiaľ ide o príslušenstvo žalovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnené v podobe úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy 1 214,18 Eur od 13.09.2019 do zaplattenia súd uvádza, že sa nestotožnil s názorom žalobcu, že žalovaný sa s vydaním bezdôvodného obohatenia dostal do omeškania už dňa 13.09.2019, ktorý dátum predstavuje deň prvého preplatenia úveru, resp. začiatok preplácania úveru. Keďže žalobca nedisponoval s výzvou, ktorou by žalovaného vyzval na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd dospel k záveru, že za kvalifikovanú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia možno považovať žalobu, ktorá bola doručená žalovanému dňa 01.12.2020. Žalovaný mohol nasledujúci deň po doručení žaloby, t.j. 02.12.2020 dobrovoľne plniť (§ 563 Obč. zák.) a keďže tak neurobil, dostal sa nasledujúci deň t.j. 03.12.2020 do omeškania a žalobcovi vznikol od tohto dňa nárok aj na zaplattenie zákonného úroku z omeškania. Ku dňu 03.12.2020 bola sadzba ECB vo výške 0,00 %, ktorá po zvýšení o 5 percentuálnych bodov (k bezdôvodnému obohateniu došlo po 01.02.2013) predstavuje 5 % ročný úrok z omeškania. Preto potom súd posúdil žalobu v časti príslušenstva za dôvodnú len sčasti a zaviazal žalovaného aj na zaplattenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej sumy 1 214,18 Eur avšak len od 03.12.2020 do zaplattenia a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu ako nedôvodnú, zamietol.

18. Súd pre úplnosť poznamenáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia bez tohto, aby zachádzal do všetkých detailov uvádzaných stranami sporu (uznesenie NS SR zo dňa 16.11.2011 sp. zn. 6Cdo/145/2011).

19. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 C.s.p. v spojitosti s ust. § 255 ods. 1 C.s.p tak, že priznal žalobcovi, ako strane sporu, ktorá mala v časti žalovanej istiny plný úspech, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

20. O výške trov priznaného nároku na náhradu trov konania súd rozhodne postupom podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Podľa ust. § 232 ods. 3 C.s.p. je žalovaný povinný prisúdenú sumu zaplatiť do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresnom súde Rimavská Sobota, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis. (ods. 1)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.(ods. 2).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(ods. 1).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.(ods. 2)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.(ods. 3)

Ak si žalovaný nesplní v stanovenej lehote uloženú povinnosť možno podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.

V Rimavskej Sobotě dňa 15.06.2021

JUDr. Martina Koreňová
sudkyňa